

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 41-42 ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1999

ΝΕΑ ΧΡΟΝΙΑ ΝΕΟΣ ΑΙΩΝΑΣ ΝΕΑ ΧΙΛΙΕΤΙΑ

Με το φύλλο αυτό συμπληρώνεται η έκδοση του 1999. Τελειώνει ένας ακόμη χρόνος έκδοσης της εφημερίδας μας, ο δωδέκατος. ΔΩΔΕΚΑ χρόνια στην υπηρεσία του Πωγωνίου. Δώδεκα χρόνια προσπαθήσαμε να καταγράψουμε το χρονικό του Πωγωνίου, να ανασύρουμε από την ιστορία της επαρχίας κάθε είδηση και πλη-

ροφορία για την ενημέρωση των συμπατριωτών μας, με ευθύνη, με συνέπεια, με αξιοπιστία, με αντικειμενικότητα και την βοήθεια και συνεργασία πολλών φίλων τους οποίους και ευχαριστούμε μέσα από τις γραμμές αυτές. Ευχαριστούμε επίσης όλους τους συνδρομητές και φίλους μας που μας στήριξαν καθ' οιονδήποτε τρόπον και μπορέσαμε να συνεχίσουμε αυτήν την προσπάθεια, να υπάρχει αυτή η ΦΩΝΗ και να καταγράφει τα γεγονότα, να προβάλλει τα προβλήματα, να ενημερώνει τους απανταχού Πωγωνήσιους και να διατηρεί ένα βήμα για τα θέματα και αιτήματα των συμπατριωτών μας. Θα συνεχίσουμε την προσπάθειά μας με τις σελίδες ανοιχτές για κάθε Πωγωνήσια συνεργασία και τον νέο χρόνο που έρχεται και με την χαρά και συγκίνηση που αυτή η μικρή μας έκδοση θα πατήσει τον 21ο αιώνα και τη νέα χιλιετία που αρχίζουν. Από αυτό το Ημερολογιακό Ορόσημο στέλνουμε σε όλους τους αναγνώστες μας και φίλους μας, μαζί με τις ευχαριστίες μας, και τις ευχές μας για κάθε προσωπική και οικογενειακή ευτυχία και ο νέος Χρόνος, ο νέος Αιώνας και η νέα Χιλιετία να είναι για όλους ένα καλό ξεκίνημα για νέους δρόμους, για νέες επιτυχίες και την απανδοχή μιάς καλύτερης μοίρας για το ΠΩΓΩΝΙ μας. ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΚΑΛΕΣ ΓΙΟΡΤΕΣ.

ΕΝΑ ΝΕΟ ΣΥΝΘΗΜΑ ...ΕΠΕΞΕ!

Από τον Οκτώβριο εξαγγέλθηκε από τον Νομάρχη κ. Νικ. Ζαρμπαλά κατά την επίσκεψή του στο Δήμο Ανω Πωγωνίου, ένα νέο πρόγραμμα με την επωνυμία "ΙΣΧΥΡΑ ΣΥΝΟΡΑ", χωρίς να προσδιορίζεται ακριβώς τι σημαίνει και τι περιέχει. Αφήσαμε να περάσει ένας και πλέον μήνας για να διασαφηνισθεί τι είναι αυτό το εξαγγελθέν νέο πρόγραμμα για την επαρχία μας. Οι Πωγωνήσιοι βέβαια θυμούνται και δεν ξεχασαν μία άλλη εξαγγελία του ιδίου Νομάρχη κατά την πρώτη του θητεία που είπε με έμφαση: "Το Πωγωνί πρέπει να ζήσει και θα ζήσει". Τελικά εκείνη η εξαγγελία εξαφανίστηκε, την πήρε ο ...αέρας! Εμεινε ένα σύνθημα και στους Πωγωνήσιους η πικρία πως και πάλι τους ξέχασαν ακόμη και οι εκλεγμένοι του Β_βαθμού Αυτοδιοίκησης. Τώρα η νέα εξαγγελία για νέο Πρόγραμμα με το ηχηρό όνομα "ΙΣΧΥΡΑ ΣΥΝΟΡΑ" δεν λέει τίποτε ακόμη. Και όχι μόνο αυτό. Πολλοί είναι περίεργοι να μάθουν και να δουν τι θα βγει τελικά αυτό που μοιάζει περισσότερο σαν... "πολεμικό" σύνθημα παρά σαν αναπτυξιακό πρόγραμμα. Θα είναι θλιβερό αν περάσει και αυτό χωρίς να γίνει τίποτε γιατί τότε θα πρέπει να συνειδητοποιήσουμε πως κάποιον νομίζουν πως μπορούν να μας κοροϊδεύουν με μικροπολιτικά συνθήματα παλαιοκομματικής συνήθειας. Περιμένουμε ακόμη να αποσαφηνισθεί τι εστί αυτός ο λόγος για τα "ΙΣΧΥΡΑ ΣΥΝΟΡΑ".

ΜΙΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑ 21 ΧΡΟΝΙΑ

Στο πέρασμα της χρονιάς αυτής και του αιώνα που τελειώνουν πρέπει να σημειώσουμε μία ιδιαίτερη προσφορά στο Πωγωνί, το ερευνητικό και ανασκαφικό έργο του αρχαιολόγου κ Ηλία Ανδρέου. Επί 21 χρόνια ο κ. Ανδρέου ερευνά τα ρουμάνια και τις ερημιές της άνω κοιλάδας του Γορμού και μας αποκαλύπτει τα βάθη της ιστορίας του Πωγωνίου. Η εργασία του είναι η πρώτη συστηματική αρχαιολογική έρευνα που γίνεται στο Πωγωνί και είναι η πρώτη φορά που έρχονται στο φως στοιχεία από την ιστορία της περιοχής που φθάνουν 4000 χρόνια πριν. Αυτή η προσφορά του κ. Ηλία Ανδρέου εγγράφεται πλέον στην ιστορία του σύγχρονου Πωγωνίου, κυρίως όμως καταχωρείται στα πειστήρια της επιστήμης της Αρχαιολογίας με στις ανακοινώσεις στα συνέδρια και τις δημοσιεύσεις.

ΚΛΕΙΣΤΟ ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΗΣ ΔΕΗ ΣΤΟ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙ

Απο την ΔΕΗ, αποσπάστηκε από το Γραφείο Δελβινάκιου ο τελευταίος διοικητικός υπάλληλος. "Ετσι το γραφείο ουσιαστικά μένει κλειστό και οι καταναλωτές δεν εξυπηρετούνται για λογαριασμούς και άλλες ανάγκες τους. Στο Γραφείο της ΔΕΗ στο Δελβινάκι υπηρετούν τώρα τρεις τεχνικοί υπάλληλοι οι οποίοι είναι επιφορτισμένοι με την τεχνική κάλυψη των αναγκών των καταναλωτών. Το

γραφείο θα εξυπηρετείται από υπάλληλο που θα μεταβαίνει εκεί από Κόνιτσα ή από Ιωάννινα, έως ότου βρεθεί τρόπος να τοποθετηθεί και πάλι διοικητικός υπάλληλος. Ο Δήμος διαμαρτυρήθηκε, όμως και πάλι το θέμα της εγκατάλειψης της επαρχίας μας από τις Υπηρεσίες διαφαίνεται και μία ακόμη περίπτωση πρό δεσμού για το κλείσιμο βρίσκεται σε εξέλιξη.

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΕΓΩ Ο... ΑΛΒΑΝΟΣ

Συνέχεια μας βομβαρδίζουν με ανακοινώσεις πως τώρα τα σύνορα ...στεγανοποιήθηκαν! Αυτό βέβαια γίνεται τελευταία συχνότερα για να υπερασπιστούν τον νέο θεσμό των Συνοριακών Φρουρών. Είναι γνωστό πως η περιοχή μας είναι η πιο φρουρούμενη περιοχή της Ελλάδας αφού έχουμε συνολικά πέντε φρουρές, Στρατό, Αστυνομικό Τμήμα και Σταθμούς, Μεταβατικά Αποσπάσματα, Σταθμό και Τελωνείο στην Κακαβιά, Συνοριακούς Φρουρούς και βέβαια από αέρος το ελικόπτερο! Αυτοκίνητα, κλούβες, αλεξίσφαιρα και σκυλιά! Όμως παρόλα αυτά οι Αλβανοί περνούν και εμφανίζονται στα ...μετόπισθεν! Πως γίνεται αυτό; Πολλοί γνωρίζουν τι γίνεται, αλλά δεν ...βαριέσαι, παρακάτω πάνε! Πολλοί απορούν και φαντάζονται υπερφυσικές δυνάμεις, πονηριές, και δεξιότητες των αλβανών! Σκέφτηκα λοιπόν να ...σκεφτώ κι' εγώ λιγάκι αλβανικά! Λιάμπικα, πονηρά και "ζαγάρικα". Σκέ-

φτηκα λοιπόν τι θα έκανα αν είμουν αλβανός υποψήφιος λαθρομετανάστης! Θα έκανα πρώτα μία αναγνώριση ...ατζαμίδικη! Θα περνούσα θαρρετά και χωρίς προσφυλάξεις για να μάθω πως θα με πιάσουν, που θα με πιάσουν, που θα με πάνε και πως θα με επιστρέψουν! Εγώ ο... αλβανός, σαν λιάμπικα που είμαι θα μάθαινα αμέσως τα δρομολόγια και θα αναγνώριζα το έδαφος! Θα έβλεπα τα αυτοκίνητα και τις συνήθειες των φρουρών! Θα ρωτούσα και θα μάθαινα πως δουλεύουν, πότε τρώνε, πότε και που κοιμούνται και πού και πότε πίνουν καφέ, τσίπουρα και μπύρες, στα τοπικά καφενεία. Αυτά βέβαια είναι γνωστά καταλεπτώς και μη μας πούν πως λέμε κανένα... μυστικό! Τα στέ-

κια είναι γνωστά και εκεί να τους περιμένουν και είναι οι μόνοι που γνωρίζουν τους Φύλακες με τα μικρά τους εγνόματα! Αστεία πράγματα! Τη νύχτα είναι πιο εύκολα τα πράγματα. Φαίνονται από μακριά και τα φλάς των αυτοκινήτων και δείχνουν που είναι και... φυλάνε αλλά και πού είναι αφύλακτα για να περάσω! Και σκέφτομαι. Μά καλά πως μπορεί να φυλαγεται ένα πέρασμα με τα φλάς αναμμένα! Τόσο αφελείς είναι ή μας δείχνουν το δρόμο για να μας ξεφορτωθούν; Ή μήπως είναι κι' άλλοι σαν και μένα, "αλβανοί" που έμαθαν και ξέρουν περισσότερα και καλύτερα για αυτά τα σινιάλα; Δεν ξέρω τι να βάλω με το μυαλό, αλλά και με το λιγο που έχω κάτι καταλαβαίνω! Με αυτά

και άλλα σινιάλα που καταγράφω τηρώντας από το... Μπορώ να είμαι εύκολο να κάνω το σχέδιο επιχείρησής, και μάλιστα να το ...πουλήσω όπως κάνουν πολλοί και ομολογούν μερικοί που πιάνονται στο... Μεταβολή στο... Κουκλέσι! Τι στο καλό εκπαιδεύτηκε καταδρομέας πως να περνά αβρεχος το ποτάμι και... ανόρθοδοξο πόλεμο. Αυτά και άλλα απλά και λογικά και λιγάκι πονηρά σκέφτηκα όσο έκανα τον ...αλβανό και μη πει κανείς πως δεν μπορεί να σκεφθεί με τόση δόση πονηρίας. Εδώ πιάσανε το... Χρηματοπτήριό και πως θα σκεφθεί ένας αλβανός που έφτιαξε... Πυραμίδες; Αλήθεια ποιός επιπλέον επιτελικός αποφάσισε να ανάβουν τα φλάς τα αυτοκίνητα που ψάχνουν να βρουν αλβανούς; Ή όταν κάνουν ελέγχους σε σταυροδρόμια και κόμβους; Εγώ ο... αλβανός που με λένε και πονηρό κάτι νομώ απ' αυτά. Δεν είμαι δα και κανένας... Εμπνός!!

ΧΩΡΙΣ ΔΙΕΘΥΝΤΗ ΤΟ Κ.Π.Μ. ΠΩΓΩΝΙΑΝΗΣ

Πάνω από ένα χρόνο μένει χωρίς διευθυντή το Κέντρο Παιδικής Μέριμνας Πωγωνιάς μετά τον θάνατο του Παν Δολιώτη. Δεν βρέθηκε κανένας υπάλληλος να επιθυμεί την εκεί μετάθεσή του αλλά και το Κράτος δεν είναι ικανό να διατάξει κάποιον να υπηρετήσει εκεί, που ο υπουργός κ. Κωτσώνης ονόμασε Εθνικό Φάρο.

ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗ ΑΠΟ ΒΙΓΛΑ ΣΕ ΔΕΜΑ

Εργασίες βελτιώσεως του δρόμου με μικροδιαλατινώσεις έγιναν στο τμήμα από την θέση Βίγλα, του δρόμου προς Κόνιτσα, μέχρι την θέση Δέμα του Βασιλικού και μία καλή ασφαλτοστρώση. Αν και όπως δείχνουν τα πράγματα η δουλειά αυτή δεν "βλέπει" κατά Πωγωνία αλλά κατά Μπουραζάν και Μεθοριακό Μέρτζανης, εν τούτοις κατά πως λέει ο λαός "για χάρη του βασιλικού..." εξυπηρετείται λιγάκι και το Πάνω Πωγωνί! Ε', όπως γίναν τα πράγματα τώρα, χάρη στη ...γλάστρα, ποτίζεται και το Βασιλικό μας!

ΟΙ ΞΥΠΝΟΣΧΙΣΤΕΣ ΣΥΝΕΚΙΖΟΥΝ...

Χωρίς καμία προστασία είναι πλέον τα δάση μας. Οι... ξυλοσχίστες συνεχίζουν το έργο τους και τα πριόνια βγάζουν σπίνες σε περιοχές που δεν φθάνει ο έλεγχος και όταν φθάνει δεν βρίσκεις ούτε τα λιανόκλαδα! Μετά την απόφαση για την υλοτόμηση δάσους του Δολιού με την ενισχυτική "γνωμάτευση" κάποιου... πριονιά πως είδε πεσμένα σάπια δένδρα που εμποδίζουν τα άλλα να αναπτυχθούν και θέλουν αραίωμα, τώρα συζητείται και η υλοτομία κάποιου δάσους του Σταυροσκιαδίου. Περιμένουμε να διαφυσθεί αυτή η πληροφορία γιατί δεν μπορούμε να πιστέψουμε πως από κάποιους η επιστήμη έχει διαχωριστεί από την αρετή και ανατέθηκε στους ξυλοσχίστες. Περιμένουμε.

ΔΩΡΕΑ ΣΕ ΜΝΗΜΗ

Ο κ. Κων/νος Παπαδόπουλος και ο κ. Νίκος Παππάς προσέφεραν στο Φιλελευθέρωτο Σύλλογο Πωγωνιάς χρηματικό ποσό 25.000 δρχ στη μνήμη του αδελφού και θείου Βαγγ. Παππά.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου ευχαριστεί θερμά.

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

Μηνιαία Έκδοση για τους Πωγωνήσιους

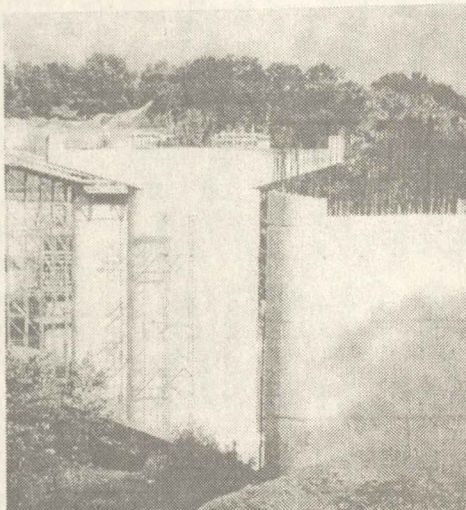
Εδρα: Πωγωνιά
Ιδιοκτήτης-εκδότης-διευθυντής:
Κων. Χρ. Κωστούλας
Διευθύνσεις επικοινωνίας:
Πωγωνιά (Τ.Κ. 44005), τηλ. 0657-31333
Ιωάννινα-Οπλ. Πουτέτση 16 (Τ.Κ. 45332),
τηλ. 0651-70485

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ ΕΚΤΥΠΩΣΗ
«ΤΥΠΟΕΚΔΟΤΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ ΕΠΕ»
Πέραμα Ιωαννίνων

ΤΑ ΝΕΩΤΕΡΑ ΤΗΣ ΓΕΦΥΡΑΣ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ

Το έργο αυτό, το θαύματος, προχωρεί με ταχείς ρυθμούς και τώρα που σκημάθηκαν τα βάθρα φάνηκαν και από τον δρόμο. Είναι το μόνο έργο που εκτελείται σύμφωνα με τις

ύψους 15 μέτρων και φάρδος οδοστρώματος 7 μ. Η γέφυρα αυτή ήταν μέχρι τις 28 Οκτωβρίου 1940, ότε, ανετινάχθει από τον Στρατό βάσει του σχεδίου συμπίψξεως στη θέση του

Καλπακίου. Σχετικά με την γέφυρα των Αγίων στον τόμο 2 "Πωγωνικά Χρονικά" και στο υπό έκδοση νέο βιβλίο "Τέσσερις Πωγωνιστοί εργαζόμενοι τον καιρό της Τουρκοκρατίας" του Κων.Χρ. Κωστούλα.

ΞΗΡΟΒΑΛΤΙΝΑ ΠΕΝΘΗ

Άλλοι δύο δικοί μας άνθρωποι έφυγαν για πάντα από τον μάταιο τούτο κόσμο.

Στην Αμερική το Σεπτέμβριο που μας πέρασε απεβίωσε ο Κώστας Βασ. Φακατσέλης και στην Αθήνα το Νοέμβριο ο Χρυσόστομος Σπ. Φακατσέλης.

Γέννημα θρέμμα και οι δύο του Ξηροβάλτου. Ανήκαν στο ίδιο γένος και στην ίδια γενιά. Μία γενιά που βίωσε τα παιδικά της χρόνια μέσα σε πολέμους, στη φτώχεια και στη μίζερη δύσκολη ζωή του χωριού, με αποτέλεσμα οι εκλιπόντες να ακούσθουν και αυτοί τη μοίρα του ξενιτεμένου για καλύτερη τύχη. Το Δ.Σ. της Αδελφότητας Ξηροβάλτου εκφράζει εγκάρδια συλλυπητήρια στις οικογένειές τους και αντί στεφάνου κατέθεσε το «ποσό των 20.000 (10.000+10.000) δρχ. στη μνήμη τους για τις ανάγκες των Εκκλησιών του χωριού.

ΔΩΡΕΑ ΣΕ ΜΝΗΜΗ

Στη μνήμη του Κων/νου Βασ. Φακατσέλη η κόρη του Δανάη Μιχαηλίδη κατέθεσε το ποσό των δρχ εκατό χιλιάδων (100.000) για τις ανάγκες της Εκκλησίας "Παναγιά" του Ξηροβάλτου. Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο Ξηροβάλτου ευχαριστεί θερμά και εύχεται ο πανάγαθος Θεός να αναπαύσει την ψυχή του και να τον κατατάξει εν σκηναίς δικαίων.

Ο Πρόεδρος
Ιερέυς Θεοφάνης Κατσούλης

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ 0657	
ΟΤΕ Δελβινάκιου	22399 22121 22139 22211 71249 22244
ΔΕΗ Δελβινάκιου	22211
Ταχ. Βήροσσης	71249
Ταχ. Δελβινάκιου	22244
Ταχ. Κεφαλοβρύσου	41210
Ταχ. Πωγωνιάς	31210
Δημόσιο Ταμείο	22246
Συμβολαιογραφείο	22198
Ιερά Μητρόπολη	22203
Κυνηγετικός Σύλλ/γος	22359
Κέντρο Υγείας	22222
Δελβινάκιου	22540, 22541
Φαρμακείο Δελ.	22525
Φαρμακείο Κεφ/σου	41012
Ιατρείο Βασιλικού	41300
Ιατρείο Βήροσσης	71366
Ιατρείο Κερασόβου	51624
Ιατρείο Κεφ/σου	41586
Ιατρείο Κτισμάτων	51201
Ιατρείο Πωγωνιάς	31203
Αστυνομία Δελ/κίου	22216
	22365
Αστυνομία Βήροσσης	71243
Αστυνομία Καστανής	51570
Αστυνομία Κεφ/σου	41216
Αστυνομία Κτισμάτων	51292
Αστυνομία Πωγ/νής	31201
Ελεγχος Διαβατηρίων	
Κακαβιάς	51230
Τελωνείο Κακαβιάς	51210
Δασοκομείο	22208
Φυλάκιο Κακαβιάς	51300
Φυλάκιο Δρυμάδων	31344

ΘΑΝΑΤΟΙ

Απεβίωσε η Ουρανία Καλλιάρικού του Εμμ. από Κάτω Μερόπη ετών 82.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΒΥΒΛΙΟΘΗΚΗ»

1. Κων. Χρ. Κωστούλα «Ο κάμπος του Ξηροβάλτου - Το μεγάλο ντερένι του Πωγωνίου» Μια σύνθετη εργασία για το πέρασμα του Ξηροβάλτου
2. Κων. Χρ. Κωστούλα «Γνωριμία με την Πωγωνιά» Ένας μικρός οδηγός με ιστορικά και άλλα στοιχεία για την Πωγωνιά
3. «Πωγωνικά» Ανατύπωση του σπάνιου αυτού βιβλίου του Ι. Λαμπρίδη που πρωτοεκδόθηκε το 1889
4. «Πωγωνικά Χρονικά» Τόμος 1 Θέματα: Αρχαιολογία-Ιστορία-Λαογραφία-Ποίηση-Έρευνα-Στατιστικά-Βιβλιογραφία-Τοπωνύμια κ.ά.
5. «Φωτογραφικό Λεύκωμα Πωγωνίου» Σειρά 1 Ένα 16σέλιδο μεγάλο σχήματος 20x28, με 16 σπάνιες φωτογραφίες Πωγωνίου
6. Κων. Χρ. Κωστούλα «Η μάνα μολογεί κι εγώ γράφω» Μια καταγραφή αφηγήσεων με τοπικές ιστορίες, κοινωνική και αγροτική ζωή, έθιμα, προλήψεις, δοξασίες μιας εποχής στο Δολό και αλλού.
7. «Πωγωνικά Χρονικά» Τόμος 2 Θέματα: Έρευνα-Αρχαιολογία-Ιστορία-Ποίηση-Στατιστικά-Τοπωνύμια-Φωτογραφία
8. «Πωγωνιά» Φωτογραφική αναδρομή 100 χρόνων
9. Κων. Χρ. Κωστούλα «Ενα παδί του '40 θυμάται» Ένα «παιδικό ρεπορτάζ» ενθυμήσεων από τον πόλεμο του '40
10. Κων. Χρ. Κωστούλα «Οι ειδησιογράφοι του Γένους» Μια καταγραφή ενθυμήσεων στα εκκλησιαστικά βιβλία του Φαραγγίου
11. Κων. Χρ. Κωστούλα «Το μικρό χρονικό του Σχολείου Ρομπάτων (Μερόπης) Πωγωνίου» Μια καταγραφή πληροφοριών για την εκπαίδευση των παιδιών των Ρομπάτων.

Ο ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΚΑΚΑΒΙΑΣ ΔΕΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣΕ ΑΚΟΜΗ

Παρόλο που αναγγέλθηκε πολλές φορές η δημιουργία Υγειονομικού Σταθμού στην Κακαβιά ακόμη δεν λειτούργησε. Που σκόλωσε το θέμα, δεν έγινε γνωστό. Είναι ένα θέμα όμως που αφορά και στους Πωγωνήσιους, γιατί η διακίνηση τώσων ανθρώπων από το Μεθοριακό αυτό Σταθμό έχει και κάποιους υγειονομικούς κινδύνους. Αποτελεί όμως και υποκρέωση από κάποιες συμβάσεις. Ας το ψάξει λιγάκι και ο Δήμος Δελβινάκιου στην περιοχή του οποίου υπάγεται ο Σταθμός.

ΑΛΛΟΥ ΒΡΕΧΕΙ... ΔΙΣΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ!

Από το τέλος Οκτωβρίου στη Νομαρχική Επιτροπή της Νομαρχίας Αιτωλοακαρνανίας Ιωαννίνων εγκρίθηκε η μελέτη και διακήρυξη της δημοπρασίας για το έργο της βελτίωσης του επαρχιακού δικτύου από το εθνικό δίκτυο μέχρι το Μεθοριακό σταθμό Μέρτζανης ύψους προ'υπολογισμού 1.600.000.000 δραχμών. Εκεί λοιπόν βρέχει δισεκατομμύρια αλλά δεν τα βλέπουν οι δικοί μας άρχοντες να χουνηδούν και να γουρνιάζουν λίγο και για το δικό μας Μεθοριακό Σταθμό Δρυμάδων. Τα δικά μας βέβαια τα πήρε το Υπουργείο Π.Ε.Χ.Δ.Ε. για να τα μελετήσει γιατί ακόμη είναι στα ...αμελέτηται! Εμείς τα γράφουμε για το χρονικό της εγκατάλειψης και της αδιαφορίας για το Πωγωνί. Από τους δικούς μας βέβαια.

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΥΓΕΙΑΣ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΟΥ

Το ΚΥ Δελβινάκιου καλύπτει μία ευρύτερη περιοχή που βγαίνει πολύ έξω από τα όρια του Πωγωνίου. Επεκτάθηκε η περιοχή αυτής σε χωριά του Δήμου Μολοσσών καθώς και σε ένα τμήμα του Δυτικού Ζαγορίου. Συνολικά στο Κέντρο Υγείας Δελβινάκιου υπάρχουν 18 Περιφερειακά Ιατρεία με 85 χωριά. Επίσης πρέπει να σημειωθεί πως σε αυτά προστίθενται και τα περιστατικά που έρχονται από το ξεκομμένο Πωγωνί. Με νέες ρυθμίσεις στο θέμα των οδηγιών η χρήση του Νοσοκομειακού αυτοκινήτου καλύπτει τώρα δύο βάρδιες και από τις γιορτές θα καλύπτει όλο το 24ωρο.

ΠΑΝΟΣ ΧΡ. ΖΩΪΔΗΣ

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Ειδικός προσθετολόγος

Λασκαρίδου 110 - Καλλιθέα

Τηλ.: 9522221 - 094 774664

ΠΡΟΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΕΣ

Όπως δείχνουν τα πράγματα μπήκαμε πάλι σε προεκλογική περίοδο. Πρόσφατα βέβαια αλλά είναι μία πραγματικότητα την οποία δεν μπορούμε να αγνοήσουμε και το σπουδαιότερο δεν μπορούμε να αποφύγουμε. Η εφημερίδα όμως που αφορά και στους Πωγωνήσιους, γιατί η διακίνηση τώσων ανθρώπων από το Μεθοριακό αυτό Σταθμό έχει και κάποιους υγειονομικούς κινδύνους. Αποτελεί όμως και υποκρέωση από κάποιες συμβάσεις. Ας το ψάξει λιγάκι και ο Δήμος Δελβινάκιου στην περιοχή του οποίου υπάγεται ο Σταθμός.

ΓΙΑ ΤΟ ΕΜΦΙΑΛΩΤΗΡΙΟ ΠΟΝΤΙΚΑΤΩΝ

Αφού δεν διαφυσήθηκε η φήμη, φαίνεται πως κάτι γίνεται με την εμφιάλωση του νερού από το Μπορβο στο Δημοτικό Διαμέρισμα Ποντικιάτων. Μία πληροφορία που έφτασε στην εφημερίδα μας λέει πως έγινε εξέταση δείγματος νερού και οι μετρήσεις το βρήκαν κατάλληλο. Το όφελος βέβαια είναι προφανές. Δεν είναι προς το παρόν γνωστές οι κατ' αρχήν συζητήσεις για την συμφωνία και ποιές διαπραγματεύσεις γίνονται. Και τώρα, με τον Καποδίστρια, ποιός κάνει τέτοιες διαπραγματεύσεις και ποία η συμμετοχή και η αρμοδιότητα του Τοπικού Συμβουλίου; Και τελικά ποιός θα καρπωθεί την αντιπαράθεση από το νερό που θα δοθεί; Αυτό ίσως απασχολεί και τους Ποντικιατίτες μαζί με το ποιός Ποντικιατίτης θα βρει δουλειά. Κάπου εκεί λέγεται πως άρχισαν κάποιες άλλες συζητήσεις και οι αρμοδιότητες του Τοπικού Συμβουλίου. Καλό είναι να υπάρξει μία υπεύθυνη ανακοίνωση για να σταματήσει η φημολογία και οι υποψίες.

ΥΔΡΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΚΑΒΙΑΣ ΑΠΟ ΓΟΡΜΟ

Είναι γνωστό το πρόβλημα υδρεύσεως του Μεθοριακού Σταθμού Κακαβιάς. Από τον Δήμο ανακοινώθηκε η εκτέλεση νέου έργου υδροδότησης από τους Αγίους και από πηγές του Γορμού. Το έργο είναι προ'υπολογισμού 331 εκατομμυρίων δραχμών και χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό πρόγραμμα INTERREG. Στην μελέτη

προβλέπεται και η υδροδότηση των χωριών Κτίσματα και Μαυροπούλου, το στρατόπεδο Χάνι Δελβινάκιου καθώς και όλη η γύρω από το Χάνι περιοχή. Με το έργο αυτό λύνεται ένα πρόβλημα του Μεθοριακού Σταθμού της Κακαβιάς που χρονίζει από το 1991 και συγχρόνως ικανοποιούνται οι υδροδοτικές ανάγκες της περιοχής.

ΕΛΒΙΕΣ ΚΑΙ ΠΩΓΩΝΙΑΝΗ

Η μεταφορά της ΕΛΒΙΕΣ, δηλαδή της βιομηχανίας εμποτισμού ξύλων, από το χωριό Περίβλεπτο Ιωαννίνων, όπου ελέγχεται για ρύπανση και μόλυνση των υπογείων υδάτων, στην Πωγωνιά, σχολιάστηκε στο προηγούμενο φύλλο μας. Στο διάστημα αυτό δεν υπήρξε καμία επιβεβαίωση ή διάψευση από αρμόδια τοπική ή Νομαρχιακή αρχή και υπάρχει μία διχτυρή φήμη πως το θέμα δεν εκκρίνει. Σε μία προσωπική συνάντηση που είχαμε με τον επιχειρηματία μας πληροφορήσαμε πως δεν υπάρχει θέμα μεταφοράς της βιομηχανίας στην Πωγωνιά. Καλό θα ήταν να ενημερώσουν οι τοπικοί μας άρχοντες τους Βοστανιότες αλλά και τους Πωγωνήσιους για ένα θέμα που ενδιαφέρει μία ευρύτερη περιοχή αλλά και όλο το Πωγωνί που κινδυνεύει να θεωρηθεί μόνιμος αποθετήρας περιπτώσεων υποβαθμισμένης δραστηριότητας. Είναι και θέμα σεβασμού των συμπολιτών και συμπατριωτών.

ματία, μας πληροφορήσαν πως δεν υπάρχει θέμα μεταφοράς της βιομηχανίας στην Πωγωνιά. Καλό θα ήταν να ενημερώσουν οι τοπικοί μας άρχοντες τους Βοστανιότες αλλά και τους Πωγωνήσιους για ένα θέμα που ενδιαφέρει μία ευρύτερη περιοχή αλλά και όλο το Πωγωνί που κινδυνεύει να θεωρηθεί μόνιμος αποθετήρας περιπτώσεων υποβαθμισμένης δραστηριότητας. Είναι και θέμα σεβασμού των συμπολιτών και συμπατριωτών.

ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΟΥΝΑΡΗ 2 (ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΛΑΤΕΙΑ ΕΝΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΙΟΥ)

Δέχεται καθημερινώς 9-1 π.μ. και 6-8 μ.μ.

εκτός από απογεύματα Δευτέρας-Τετάρτης που θα δέχεται με ραντεβού.

Τηλ.: 30404, κιν.: 093-823338

Σύμβαση με όλα τα Ταμεία

25 ΜΕΡΕΣ ΧΩΡΙΣ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΤΟ ΤΕΡΙΑΧΙ

Όπως μας πληροφορήσαν από το Τεριαχί τα τηλέφωνα τους δεν λειτουργούσαν επί 25 μέρες. Υπήρχε κάποια βλάβη η οποία κράτησε πολύ και αυτό βέβαια δεν μπορεί να δικαιολογηθεί όταν τραβάει τόσες μέρες. Φαίνεται πως όσο προχωρεί αυτή η μετοχοποίηση του ΟΤΕ τόσο ο Οργανισμός χάνει τον κοινωνική χαρακτήρα του. Πρέπει όμως οι αρμόδιοι να μην ξεχνούν πως εκεί στην άκρη της Ελλάδας οι άνθρωποι έχουν το τηλέφωνο σαν μόνη ασφάλεια και δεν έχουν δυνατότητα να κάνουν άλλη επιλογή.

ΑΡΧΙΣΕ Ο ΝΕΟΣ ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ ΧΑΝΙ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙ-ΓΕΦΥΡΑ ΑΓΙΩΝ

Επι τέλους, μετά από δέκα έξι μήνες σταμάτημα, λόγω εκπνώσεως του εργολάβου, άρχισαν πάλι οι εργασίες στο δρόμο από Χάνι Δελβινάκι μέχρι την γέφυρα των Αγίων με νέο εργολάβο. Είδαμε αρκετά μηχανήματα να δουλεύουν σε τεχνικά έργα, χωματουργικά και οδοστρώσια. Ας ελπίσουμε πως αυτή τη φορά θα τελειώσει αυτό το κομμάτι που το... βαρύνουν πάνω από έξι χρόνια. Όσο για το υπόλοιπο από γέφυρα των Αγίων μέχρι Καλπάκι ακόμη δεν κινείται μηχανήματα.

ΛΕΦΤΑ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ!

Άρχισαν βέβαια λιγάκι, αλλά τελικά το τακτοποιήσαν το θέμα! Και ποιά είναι το θέμα; Η αμοιβή των προέδρων των Τοπικών Συμβουλίων του "Καποδιστριακού" θεσμού της Τοπικής μας Αυτοδιοίκησης. Έτσι, και ως μας συγχωρούν οι συμπατριώτες μας τοπικοί πρόεδροι, πάλι ο θεσμός μπήκε στη λογική του "βόλεματος" και γιατί αύριο και στην συνεχιζόμενη νοστορία. Το σχόλιο δεν αφορά στους δικούς μας αλλά είναι γενικό για το νέο θεσμό, που έτσι εστρατίζει από την υπηρέσία στα κοινά. Πληρώνονται για να δουλεύουν και για αυτό οι μη λεία μεγάλα λόγια για προσφορά και υπηρέσία στα κοινά. Ήταν μία καλή απόφαση η οποία χάλασε την διακήρυξη καθιέρωσης και εφαρμογής του νέου θεσμού.

Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΩΝ ΧΟΡΙΩΝ ΤΗΣ ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΠΟΓΩΝΙΑΝΗΣ

Γράφει ο Αθ. Δέμος, Φιλολόγος

Μέχρι τις ημέρες μας (1998), τα χωριά Δρυμάδες, Σταυροσκιάδι, Πωγωνιανή και Δολό είχαν καθένα τη δική του πορεία σε όλους τους τομείς της ζωής. Σήμερα με το νέο θεσμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης "ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ", θα βαδίσουν μαζί και θα αντιμετωπίσουν στο μέλλον όλα τα προβλήματα από κοινού σαν μία Κοινότητα. Δεν κρίνουμε εδώ αν είναι καλό ή όχι το νέο σύστημα. Η πορεία θα δείξει την ορθότητα ή μη της νέας επιλογής της Πολιτείας. Εμείς το μόνο που έχουμε να κάνουμε είναι να βοηθήσουμε, ο καθένας από τη θέση του όσο μπορεί να βοηθήσει, έστω και ελάχιστα, να πάει μπροστά αυτός ο τόπος που ερημώθηκε από τους κατοίκους του και τα χωριά μοιάζουν (κυρίως το χιμώνα), πραγματικές νεκρές πολιτείες.

Σ' αυτό το δημοσίεμά μου θα ασχοληθώ με την πνευματική παράδοση της νέας ακριτικής Κοινότητας. Θέλοντας έτσι να υπενθυμίσουμε, ότι τα ακριτικά αυτά χωριά δεν ήταν μόνο διαμονή αγροτοποιημένων. Δεν ζούσαν μόνον άνθρωποι που καλλιεργούσαν τα λίγα χωράφια τους και συντηρούσαν τα λίγα γιδοπροβάτα τους και τις αγελάδες τους ο καθένας στο φτωχόσπιτό του.

Υπήρχε και πνευματική ζωή. Υπήρχαν και άνθρωποι που λάτρευαν τις Μούσες και καλλιεργούσαν τα Γράμματα. Αλλά και ο αγρότης που καλλιεργούσε το χωράφι, το αμπέλι και τον κήπο του ονειρευόταν να ιδεί τα παιδιά του να σπουδάσουν να γίνουν "γραμματιζόμενοι" άνθρωποι και επιστήμονες. Ο Γάλλος περιηγητής Μ.Α. Ντουμόντ, που επισκέφτηκε την Ελλάδα το 1873 σε σύγγραμμά του γράφει: "Στην Ήπειρο είναι τόσο σπάνιο να βρεις Ελληνικό χωριό χωρίς δάσκαλο, όσο κοιλάδα χωρίς γύρω λόφους...". Είναι γεγονός ότι και στα πιά δύσκολα και σκοτεινά χρόνια έκαναν ότι μπορούσαν, ώστε μετά την τροφή να δώσουν και κάποια μόρφωση, στοιχειώδη έστω, στα παιδιά τους.

Έτσι τα ακριτικά αυτά χωριά ανέδειξαν επιστήμονες σε όλους τους κλάδους, εκπαιδευτικούς άριστους, αλλά και εκκλησιαστικούς ποιμένες. Δεν έχουμε στοιχεία ή μαρτυρίες για όλους τους αιώνες της Τουρκικής σκλαβιάς. Αλλά εύκολα συμπεραίνουμε, ότι, όπως σε όλη την Ελλάδα, έτσι και εδώ ο παπάς του χωριού θα μάζευε τα παιδιά στην εκκλησία και με το οκτώηχο, το ψαλτήρι κλπ προσπαθούσε να τους διδάξει ανάγνωση και γραφή και θα τους

έλεγε κάποια κατορθώματα των προγόνων μας, όσα μπορούσε να ξέρει κι' αυτός.

Από τον 19ον αιώνα, όμως, μπορούμε να έχουμε κάποια καθαρότερη εικόνα γύρω από το θέμα αυτό. Πολύ περισσότερο, γιατί από το 1774, μετά την Συνθήκη

του Κιουτσούκ Καϊναρτζή, μπορούσαν να λειτουργήσουν ελεύθερα τα σχολεία. Η συνθήκη αυτή πήρε το όνομα από το ομώνυμο χωριό της Βουλγαρίας. Εκεί συναντήθηκαν οι εκπρόσωποι της Ρωσίας και της Τουρκίας και υπέγραψαν τη συνθήκη αυτή μετά τον Ρωσοτουρκικό πόλεμο 1769-1774 (Ορλωφικά), που νικήθηκε η Τουρκία.

Ανάμεσα στα άλλα με τη συνθήκη αυτή η Ρωσία αποκτούσε το δικαίωμα να επεμβαίνει υπέρ των Χριστιανών της Βαλκανικής. Έτσι ζήτησε να επιτραπεί η ελεύθερη λειτουργία ελληνικών σχολείων. Φυσικά πρέπει να έχουμε υπόψη, ότι δεν είχαν έτοιμο το δάσκαλο ή το σχολείο για να αρχίσει να λειτουργεί. Ο ρόλος του παπά ήταν μεγάλος και μετά την ελεύθερη λειτουργία των σχολείων.

Όπως είδαμε και πιά πάνω ως επί το πλείστον οι νάρθηκες (χαγιάτια) των εκκλησιών ήταν τα σχολεία και δάσκαλοι οι παπάδες των χωριών. Υπήρχαν φυσικά, και οι εξαιρέσεις όπου υπήρχε κάποιο κτίριο για σχολείο και δάσκαλος με κάποια μικρή ή περισσότερη μόρφωση. Αυτό συνέβαινε στις πόλεις και τα μεγαλύτερα χωριά.

Τρίγωνα-κάλαντα μέσ' τη γειτονιά

Ήσαν τα Χριστούγεννα κι η Πρωτοχρονιά

Κάθε σπίτι μια φωλιά του μικρού Χριστού

Τρίγωνα-κάλαντα στο μικρό χωριό

Και κτύπα Χριστούγεννα το καμπαναριό

Ήσαν τα Χριστούγεννα κι η Πρωτοχρονιά

Μέσ' τη σιγαλιά ανοίγει η αυλάκι

Κι έκανε η αγάπη στην καρδιά φωλιά

Κ. ΓΚΟΥΜΑΣ & ΣΙΑ Ε.Ε.

• ΙΩΑΝΝΙΝΑ (1 και 2)
• ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ

ΝΑ 'ΤΑΝ ΑΛΗΘΕΙΑ;

Ναι! έλεγε η Μάλε Κατερίνα. Τις είχε δει όλες μαζί να χορεύουνε, και όχι νύχτα, αλλά μεσημέρι στο λάκκο του Καρρά! Ήτανε πάνω από δέκα, έλεγε, όμορφες με μακριά μαλλιά και λουλουδένια φορέματα, φορέματα φαρδιά με χρώματα και λουλούδια! Χόρευαν και γελούσανε δυνατά μα μόλις την είδαν να τις παρακολουθεί χλαθη- και οι νεράιδες...

Ναι! έλεγε ο πατέρας μου. Τον είχε δει τον ΑηΓιάννη τον ίδιο που παρουσιάστηκε και τούδειξε το δρόμο.

Είχανε πάει δυο παιδιά μικρά, μόνα, στο πανηγύρι του ΑηΓιάννη χωρίς να το πουν πουθενά. Εκεί ξεχάστηκαν και όταν βράδιασε αποφάσισαν να γυρίσουν. Μεσ' το σκοτάδι όμως χάσανε το δρόμο και περπατούσαν στο δάσος κλαίγοντας και τρέμοντας από το φόβο τους. Τότε, έλεγε, εμφανίστηκε μπροστά τους ένας άνδρας νέος και καλός τους έδειξε το δρόμο και χάθηκε...

Ναι! έλεγε ο πεντάχρονος Γιώτης τον είδα τον άγγελο. Είχε πάει η θεία του με το μωρό στο χωράφι. Το είχε αφήσει κάτω από τη γκορτσιά κι' εκείνη τσάπιζε. Όταν άκουε το κλάμμα του μωρού ήταν ήδη αργά. Το φίδι έφευγε γρήγορα... Το πήγε στο σπίτι κι' έβαλε το Γιώτη να το φυλάει ώπου να φέρει κάποιον δικό της και να ειδοποιήσει γι' αυτό. Όταν γύρισε ο Γιώτης τους περίμενε στη πόρτα. Είδα ένα άγγελο με άσπρα φτερά, λέει, μπήκε στο δωμάτιο ακούμπησε το μωρό και μετά πέταξε στον Ουρανό.

Τρέξανε οι άνθρωποι μέσα, το μωρό είχε ξεψυχήσει...

X.Z.

Θα αρχίσουμε από την Πωγωνιανή: Η μόνη πηγή που έχουμε σχετικά με τα σχολεία της Πωγωνιανής είναι το βιβλίο του Κων. Κωστούλα "Γνωριμία με την Πωγωνιανή". Η "αυτοβιογραφία" του Παναγιώτη Κυρούση μας πληροφορεί ότι το 1853 φοίτησε στο σχολείο της τότε Βοστίνας. Επομένως μπορούμε να υποθέσουμε ότι λειτουργούσε σχολείο εκεί αρκετά πριν από το 1853. Ίσως από τα πρώτα χρόνια μετά το 1800. Για "ανώτερα μαθήματα" πήγαιναν στο Δολό, γιατί εκεί υπήρχε κατάλληλος δάσκαλος....

Από τη "Φωνή της Ηπείρου" μαθαίνουμε ότι το 1892 το διδακτήριο ήταν ετοιμόρροπο. Τελικά το 1897 κτίστηκε το νέο σχολείο που λειτουργήσε μέχρι τη δεκαετία του 1950, οπότε ανηγέρθη το νέο διδακτήριο.

συνεχίζεται

μετοικεσία τα δύο φύλα μέσα σε μία ευρύτερη Ελληνική περιοχή των Ηπειρωτικών φύλων.

Είναι δε ό,τι δεν αφομοιώθηκε από τα γύρω Ηπειρωτικά φύλα και αποτέλεσε την ταυτότητα των δύο αυτών περιοχών που τα κράτησαν, παρόλες τις περιπέτειες των ανθρώπων αυτών και τα σημαντικά γεγονότα που συνέβησαν. Δεν θα κλείσω αυτό το σημείωμα χωρίς να σημειώσω ότι και αυτή η διάθεση για ειρηνική συμβίωση με τους γείτονες, που αναφέρεται στα Χρόνια, για τους άποικους που έφθασαν στα έρημα αυτά μέρη, είναι κάτι που χαρακτηρίζει ακόμη και σήμερα τους κατοίκους των δύο αυτών περιοχών που συμπεριφέρονται ήπια, συγκαταβατικά, διαλακτικά και γενικά όπως λένε, οι Δεροπολίτες και οι Πωγωνήσιοι είναι ήσυχοι άνθρωποι. Η ικανότητα δε διαπραγματεύσεως που αποδίδουν τα Χρονικά στους άποικους είναι και αυτό ένα γνώρισμα των κατοίκων των δύο περιοχών και όπως λέγετε για τους Δεροπολίτες, είναι "οι Φαναριώτες" του ευρύτερου χώρου. "Αλλωστε με αυτή την ικανότητα επέζησαν και αντιμετώπισαν όλες τις ιστορικές καταστάσεις, διατήρησαν αυτήν την ταυτότητα και επιβιώνουν σε αυτή την περιοχή.

Αυτό το σημείωμα δεν αποτελεί μία ειδικά μελετητική ανάλυση και τακτική. Είναι μία θεώρηση των Χρονικών μέσα από μερικές απλές παρατηρήσεις, μέσα από το χώρο όπου διατηρείται ακόμη, κάτι από την ανάμνηση αυτών των πολιτικών παραδόσεων της περιοχής. Οι ειδικοί ερευνητές μπορούν να τα αναλύσουν και να βρουν κάτι χρήσιμο να το αξιολογήσουν. Υπάρχουν και άλλες τέτοιες παρατηρήσεις μέσα από τα έθιμα, τη γλώσσα, τη λατρεία και τις παραδόσεις που μπορούν ακόμη να διασφαλύν και να ερευνηθούν όσο είναι ακόμη καιρός και πριν τα εξαφανίσει η ταχύτητα αλλαγής και διαδοχής.

Κων. Χρ. Κωστούλας

Εξουσίασε δε Απολλώνιος ό υιός τού Λευκίδου, ός τις έωειδη έργνετο τόςον πλ'όθος ανθρώπων είς τ'ό κάρυν Δρυϊνόπ'όλεως, έβουλ'όθη νά κάμη πόλεμον μέ τούς Βελάρ'ότας. Αλλ' ό Κόνις, όν άγαπημένος μ' αυτόδες, δέν άρρη: και ούτως έάνησε κατά τού Κόνεως, και έκαμιν τόςον πόλεμον, ός τε και από τ'ό ένα μέρος και από τ'ό άλλ', μόνον οί πρώτοι έγλύτωσαν. Ό δέ Κόνις ύπερ'όν έατσε κάστρον θαυμαστόν, τ'ό όπ'όϊον τ'ώρα Κόνιτ'όζα λέγεται: και έκαμιν ένωσαν μέ τούς Ηπειρώτας, και ούτω πλέον δέν έπολέμισε κανείς μ' αυτούς. Καί πάλιν μετά μερικόν καιρόν έάνηθεν ό Απολλώνιος κατά τ'ής Αϊδωνίας, και πολέμ'ότας χρόνους έπτά, έγύρυσεν άπρακτος, και απέθανεν.

Έγεννε δέ άντ' αυτού έξουσιασ'ής ό Μαρδάριος, και έζ'ήσεν ειρηνικώς έως ού έκστράτευσεν ό Φοινικεύς κατά τ'ής Γάρδης και Χομ'όλης, και μετά τριών έτών πολέμους έφρονεύθη, μαχόμενος. Ήτον δέ ούτος ό Φοινικεύς από τ'ήν Μολοσσόν, και ό υιός αυτού Καλλίας λαβών τ'ό λείψανόν του, τ'ό έφερεν είς τόν τόπον αυτού, και έχων πλέοντων πόλιν, έβλεπε και έκτισαν είς έξος μικρόν, κείμενον είς τ'ό μέσον τών κάμ'όπων τών Μολοσσών, κάστρον θαυμαστόν και ώρ'όϊον, τ'ό όπ'όϊον είς τ'ό όνομ'ό τ'ού πατρός του Φοινικέαν ώνόμασε.

με τοὺς Μολοσσούς, Αἰθωνίους, καὶ Ἡπειρώτας, ὁμοῦ δὲ καὶ τοὺς ἑκαταπέντε. Οὗτοι δὲ ἐξ ἑργα-
στασιώτατος ἀξίου, ὅλους τοὺς ἑκαταπέντε. Οὗτοι δὲ ἐξ ἑργα-
στῶν εἰς τὴν ἱταλίαν, ὅλοι κλειόμενοι ἀπὸ αὐτὸν πρὸς τὴν
ἰών Ιουλίττης Αὐγούτης, ὅς τις ἐκίνησε ἐπὶ πένητα
λίαν ἐκλεπτῶν ἀνδρῶν, καὶ ἦλθεν εἰς Χειμάρους, καὶ
ἐκεῖσε λόγον τοῦ δούρου τοῦ Ἡπειρώτου καὶ Αἰθωνίου, καὶ
ἐκίνησε τοῦ ἀνθαβει μέρου τῆς Χαννίας, καὶ τὸν
ἐπειράκεν ἀσσαν εἰς τὴν μέσην χρόνου ἐνεία, ὥς τε ὁ Σέξ-
πος τῶν παλαιῶν γενῶν τοῦ Τίτου
καὶ Ὀλυππίου, καὶ ἐκίνησε ἀσσαν ἀνθρακῆ καὶ παρὰ
πύλιν ἐμειναν ἀλάλας· ὅτι οἱ Κόνια ἔχον ἀγάπην μὴ
τὰ γῆνη τοῦ Ἄλκα, καὶ μετ' ὀλίγον καὶ ἐκίνησε ἀσσαν
τοῦτο τὸ καρον, ἐξουσιάζοντος τοῦ δούρου τοῦ αὐτοῦ,
ὅς τις εἰρήνευε μὲ ὅλους τοὺς πηλοποιόντας· ἀλλ' ἡ Δρυ-
νόπολις καὶ ὅλα τὰ ἐπ' αὐτὴν κάζερα ἐμειναν ἀσσαν
καὶ πάντων ἑρημα χρόνου 185, ὥς γράφει περὶ τοῦ Σέξ-
που ὁ σοφὸς Κάτωρ ὁ Χαννίης, καὶ ὁ Μακεδὼν Φρόνιος·

Μετὰ δὲ τὸν Ἀπολλώνιον ἐβασίλευσε τῆς Δρυινό-
της καὶ Χαννίας ὁ Περίκλητος, ἀνδρὸς θαυμαρῆς καὶ
εὐχλωτος πολὺ, ὃς τις ὑπῆγεν εἰς τοὺς Ἀδάς, καὶ ἐπὶ
τέσσαρας χιλιάδας ἀνδρῶν ἐκλεπτῶν, ἔχων καὶ ἀλάς ἐξ
ἰδίων του, καὶ ἐκέρχεν κατὰ τὸν Κολώνων, καὶ τοὺς
κατέρχεν, ὥς τε μόνον τὰς γυναίκας καὶ τὰ παῖδια
τῶν ἀφῆσεν ὅτι ἦτον ἀνθρωποὶ κύνες. Μερῶντες δὲ οἱ
Χειμάριοι, ὅτι ὁ Περίκλητος ἀφάνισε τοὺς Κύνωνες,
ἔτρεξαν εἰς τὴν Τρυπόλιν καὶ Χυμῆλιν, καὶ ἐκάλαν
πολὺν ἀφανισμὸν καὶ εἰς ἀνθρώπους καὶ εἰς πρόβατα.
Τοῦτο μάθων ὁ Περίκλητος ἔτρεξε κατόπιν αὐτῶν, ὥς
λέων, καὶ τοὺς ἐδίωξεν ἕως τῆς θαλάσσης, κατασφάζων
αὐτούς· καὶ, ὥς γράφει ὁ Πλήμων, ἐθανάτωσεν ὥς δέκα
χιλιάδας· καὶ οὕτως ἐξουσίασαν τοὺς τόπους ἐκείνους,
ὅχι μόνον αὐτοὺς, ἀλλὰ καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ὥς χρόνους 150,
καθὼς γράφει ὁ ἑσσυκὴς ἀνθρακῆς, καὶ ὁ Κόριος, καὶ
ἐπέρχοντο εἰς τὴν μετὰ τοὺς πηλοποιόντας καὶ εὐτυγέστερα

Μετὰ δὲ τοὺς χρόνους τούτους ἐβασίλευσεν ὁ Σέξωρος,
ὃς τις ἐκαταμάχεται εἰς τοὺς γένους τοῦ Ἀ-ἰ-α, ἀλλ' ἦτον ἀν-
θρωπος ὑπερήφανος καὶ ἀσυνέλογος, καὶ ἀνοήτως πολέμην

σημεία στα οποία, ο ἰ. Λαμπριδης ἔδωσε προσοχή γιατί
ακριβῶς ἔχουν κάποια ἰδιαίτεροτητα καὶ σχετίζονται με τὴν
Αττική, τὸν χώρο ἀπὸ τὸν ὁποῖο ἀναφέρονται τὰ Χρονικά ὅτι
ἦρθαν τὰ δύο αὐτὰ φύλα. Στὴν Δερτόλη ἀκόμη καὶ σημεῖρα
ὅταν μία γυναίκα εἶναι εἰς ὥρα τοκετοῦ δὲν λένε ὅτι θα
γεννήσῃ, ἀλλὰ, ὅτι θα τεκνήσῃ. Μία δὲ αὐτὴ ἰδιαίτεροτητα τῶν
δύο αὐτῶν περιοχῶν εἶναι ἡ λευκὴ φορεσιὰ τῶν γυναικῶν καὶ ὁ
λευκὸς κεφαλόδεσμος, καὶ τοῦ προξενεῖ τὴν ἀπορία. Πῶς
δηλαδὴ βρέθηκε αὐτὴ ἡ λευκὴ παρουσία σε μὴ εὐρυτέρῃ
περιοχῇ ὅπου κυριαρχεῖ γύρω, καὶ περιβάλλεται ἀπὸ πολλὰς
παράλλανές του, το μαῦρο σενγυλὶ, τὰ μαύρα ρούχα καὶ ὁ
μαῦρος κεφαλόδεσμος, Πύρω-γύρω, ἀπὸ Ἀργυροκάστρο,
Δελβινο, Θεολόγου, Φυλῆτες, Κουρεντα, Ζίτσα, Ζαγορι,
Κόνιτσα, Πρεμετῆ, Ζαγοριά καὶ Λιουτῆ, οἱ παράλλανές τῆς
γυναίκας φορεσιὰς στὶς 11 αὐτὰς παράλλανές κυριαρχοῦνται
ἀπὸ το μαῦρο χρώμα καὶ τὸν μαῦρο κεφαλόδεσμο σὺν ἑνὶ
δακτύλιος, γύρω ἀπὸ το Πωγῶν καὶ τῇ Δερτόλῃ, ὅπου ἡ
φορεσιὰ εἶναι δοτρή. Σὲ ὅλον αὐτὸν τὸν περὶ γύρω καὶ στὶς
περιοχὰς Δερτόλης καὶ Πωγωνίου επικρατοῦν οἱ ἰδίαι
κλιματολογικὲς συνθήκες καὶ ἡ ἰδία γεωγραφικὴ διαμόρφωσις
τοῦ ἐδάφους, καὶ θα ἦταν δικαιολογημένη μὴ ὁμοιομορφία
στὴν ἐνδοση καὶ στὴ "μόδα" ἀφοῦ χρησιμοποιοῦν τὰ ἰδία υλικά,
με τὶς μικροδιαφορὰς στὶς τοπικὰς οὐλὰδες. Καὶ ἀν ἀποτελεῖ μία
αὐθαρετὴ ἐπιμνησὶα πῶς αὐτὴ ἡ ἰδιαίτεροτητα τῆς λευκῆς
φορεσιὰς ἦρθε μαζὺ με τοὺς ἀποίκους ποὺ ἦρθαν ἀπὸ τὴν
Αττικὴ, μπορεῖ νὰ ἀποτελέσῃ μία ἐξηγήσις, το γεγονός ὅτι στὴν
Αττικὴ ὅπου τὸ κλίμα εἶναι ἡλιώτερο καὶ ἡ ἡλιοφάνεια μεγὰλὴ ἡ
χρήσις τῶν λευκῶν ἐνδυμάτων ἦταν ἐπιβεβλημένη καὶ
ἐπικρατοῦσα συνήθεια. Τὸ βλέπουμε ἀκόμη καὶ σημεῖρα, στὶς
λαϊκὰς φορεσιὰς τῆς Αττικῆς καὶ τῆς Βοιωτίας. Σὲ αὐτὴ τὴν
ἀναφορὰ τῶν ἰδιαιτέρων πολιτικῶν καὶ χαρακτηριστικῶν τῶν δύο
περιοχῶν Δερτόλης καὶ Πωγωνίου δὲν μπορούμε νὰ μὴ
ἀναφέρουμε καὶ τὸ μουσικὸ ἰδίωμα τῶν περιοχῶν αὐτῶν, ποὺ
κυριαρχεῖται ἀπὸ τὴν πεντάτην μελωδία καὶ τὴν μονοδικότητα
τοῦ πολυφωνικοῦ τραγουδιοῦ, ποὺ πάλι ξεχωρίζε ἀπὸ τὸ ὅλο
ἡπειρωτικὸ τραγούδι. Συχνὰ μελετῆτες τοῦ πολυφωνικοῦ
τραγουδιοῦ τοῦ χαρακτηριστικοῦ κλασσικοῦ καὶ πῶς κατὰ τῶς
πρέπει νὰ ἐκφράζονταν τὰ χορικά.

Αὐτὰ τὰ ἰδιαιτέρως πολιτικὰ χαρακτηριστικὰ τῶν
περιοχῶν Δερτόλης καὶ Πωγωνίου, τῶν δύο περιοχῶν ποὺ
ἀναφέρονται στὰ Χρονικά μπορεῖ νὰ δικαιολογηθῶν σὺν
προέλευσιν ἀπὸ τὴν Αττικὴ καὶ Βοιωτία, ποὺ ἔφεραν με τὴν

Μετά δε τὸς χρόνους τούτους ἦλθεν οἱ Ἰσραὴλῖται εἰς
 Ὀνυαν, καὶ ἐνθυμίζοντο τὴν πατριὰν των, ὑπῆλ-
 πασαν ἀπὸ τῆς πόλεως τούτης (ὅτι οἱ οἱ εἰσπορευαὶ (1) τῶν
 Μωλοσίων, καὶ Φινικαίων (ὅτι οἱ οἱ εἰσπορευαὶ (1) τῶν
 Μωλοσίων καὶ Χειμαίων εἰς τὴν Φινικίαν εἰσπορευοντο),
 ἤκουοντες νὰ ὑπάρκον ν' ἀνακεντρίκον τὴν Ἀριουπόλιν
 μὲ τὰ ἱερὰτα κἀρα της. Ἄλλ' αὐτοὶ δὲν τοὺς εἰδωσαν
 θεῶματα, ἀκούοντες τὰ πρότερα σκεπθῆναι καὶ ὁδὸς κατε-
 ῖοιαν ἐπιδίωκον αὐτοὺς τὸ γένος των, ἀλλὰ τοὺς εἰδωσαν
 εἰς τοὺς εἰσπορευαὶ της ἱερῆας νὰ ὑποτάσσωνται.

Ὅρτω λοιπὸν ὑπῆλθαν καὶ ὑπετάχθησαν εἰς τὸ βασίλειον
τῶν Θεράπων, καὶ ἦλθον ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας πρὸς τὰ
μέρη τῆς Ἀλβιουπόνδεως καὶ τοῦ Αἰλῶνος, καὶ τὸν ἑρπο-
ύμενον διαέκλεινα τὰ μέρη ὅμοιως ὑπετάχθησαν καὶ τὰ

(1) *Proceres, potestates, summi magistratus* hoc nomen vulgari
græcitate datur *γυναικὶς ἀρχαῖς* *καὶ τῶν ἐκκλησιᾶς* Joann. Mosch.
in Limon., ch. 79.) et aux premiers des canons, *καὶ τοῖς κληρῖ-
κοις* *ὑπερεκκλησιᾶς* in Martyr. S.-Procopii apud Zachar. Papam.
lib. 3, dialog. c. 7.

Βελλάγχαρδα μέ ὅλα τὰ φρουρία τῶν. Ἐκεῖ ὑπῆγαν καὶ οἱ ἐκλεκτοὶ Χανόνται, καὶ τὸν ἐπροσκύνησαν· καὶ ἰδὼν ἐκεῖνος τὴν εὐμορφίαν τῶν ἀνδρῶν καὶ μεγαλοκορμίαν, εὐφράμισε, καὶ τοὺς εἶγεν εἰς τιμὴν. Ἐβάλε δὲ καὶ ἐδάλεξεν ἀπὸ τοῦ γένους τοῦ Τίτου τὸν Σάρωνα, καὶ τὸν ἕκαμε Στρατιάρχην (1), ὅς τις ἔκτισε κάστρον ἀντικεῖ τῆς Δρυϊνοπόλεως, καὶ τὸ ὠνόμασε Γορανόπουλιν εἰς τ' ὄνομα τοῦ πατρὸς του Γορανοῦ, τὰ νῦν Γοραντζί λεγεται. Τὸν δὲ Διβατόνιον, τὸν ἐκ πῆς φυλῆς τοῦ Ἄτλα, χιλιάρχον ὠνόμασε· καὶ ἔκτισε καὶ οὗτος ἕτερον κάστρον, καὶ τὸ ὠνόμασε Διβατόνιον, κειμενον καὶ τοῦτο εἰς τῶπον ὠραῶν, καὶ εὐχρατον, καὶ ὕδατα αἰσιμα ἐνδοθεν ἔχοντα.

Βλέπων δὲ ὁ βασιλεὺς τὴν θυγατρὴν ἐκείνην τοποθεσά-
ναι καὶ τὴν ἀναγκάζειν, ὥς τὸ πρότερον, ἔφερε δέκα χιλιᾶδας
ἀνδρῶν ἐκ τῆς Ἰταλίας, καὶ τοὺς ἐκατοίκισεν ἐκεῖ μετὰ τὰς
γυναῖκας καὶ τὰ παῖδά των. Περιῆλθε δὲ εἰς τὰ μέση
ταῦτα χρόνους πέντε, καὶ ἐκεῖ ἦλθαν καὶ οἱ Ἡπειρώται,
καὶ Αἰθίοιοι, καὶ Φοινικεῖς, καὶ Χεμεῆροι, καὶ τὸν
ἐπὶ προσκύνησαν. Ἀναχωρῶν δὲ, ἐπέραςε νὰ ἰδῇ τὴν θυγα-
τὴν Φοινίκειαν, καὶ ἀσθένους, καὶ ὅταν ἔφθασεν εἰς τὸν
θρόνον του, ἀπέθανεν.

(1) Στρατόν, dux exercitus in barbarā græcitate dicitur. Sic Theodorus Prodomus carn. σι φύλιν dicit στρατιάς et Anonymus in Porphyrogen, n° 17; στρατός, στρατόν, στρατόν, στρατόν.

Σημείωσις

Ολοκληρώθηκε η δημοσίευση των τριών Χρονικών για την Δερότολη και την ευρύτερη περιοχή του Πλαγινίου τα οποία έχουν δημοσιευθεί από το 1821 μέχρι το 1911 και τα οποία βρήκαμε σε παλιές εκδόσεις. Είναι τρεις εκδόσεις από διάφορες πηγές χειρογράφων που βρήκαν οι πρωτοδημοσιεύσαντες πιθανόν όμως από κοινή πηγή ή αντιγραφή. Σχετική αναφορά κάνει ο Λεωνόρος Βρανούσης στην έκδοση της ΕΗΜ "Χρονικά της Μεσαιωνικής και Τουρκοκρατούμενης Ηπείρου" (έκδοση 1962) όπου αναφέρει και άλλες απόψεις άλλων ερευνητών. Ο Παν. Αραβαντινός που είχε υπόψη την έκδοση του Pouqueville χαρακτηρίζει "μυθώδη" αυτή την ιστορική αναφορά χωρίς να θυμεινώνει με στοιχεία την άποψή του. Ο Λεωνόρος Βρανούσης δέχεται ότι δεύτερο ήμισυ των χρονικών που αναφέρεται στην Βυζαντινή περίοδο είναι ακριβείς και χρονολογικά αξιόπιστο. Ο Αθ. Πετρίδης στις σημειώσεις του που ακολουθούν την δημοσίευση του "Χρονικού της Δυοιτίδος" δεν αμφισβητεί το περιεχόμενο και προσθέτει να εξηγηθεί τα τοπωνύμια στη νέα τους θέση. Πόσο παλαιάζει στην πραγματικότητα αυτή όλη η ιστορία με την εγκατάσταση των δυο Αθηναίων και εάν το δεύτερο ήμισυ των χρονικών είναι ακριβές γιατί να μην έχει κάποια δόση ακρίβειας και το άλλο, το πρώτο, μισό; Το Χρονικό αυτό για τα ευρείται σε τόσα σημεία, κυρίως εκκλησίες και μοναστήρια, πρέπει να ήταν ένα κείμενο αποδεκτό και να καταγράφε και να απεικάζει με ζωσα παράδοση που διασώθηκε σε μεγάλο βάθος χρόνου πολλών αιώνων αφού ξεκινάει την αφήγηση από τον καιρό του Θησέα. Τι έκανε τον αρχικό καταγραφέα να "παώσει" ένα μύθο και να "κολλήσει" με ανάληξη ένα ιστοριοποιητικό ταυτότητας μέσα από αυτό το πεπαισθημένο για να επιβεβαιώσει την Ελληνική καταγωγή των κατοίκων των περιοχών αυτών. Όχι καν κάνει έναν τέτοιο υπαινιγμό, τον οποίο αν είχε κατά νου ή είχε τέτοια πρόθεση θα τον επανέλαβε πολλές φορές. Όμως και να έχει όλη αυτή η κομική που δεν τα απορρίπτει παντελώς, τα δημοσιεύοντά κείμενα είναι καταγραφές που βρέθηκαν,

Ἐπέσκαυον δὲ οἱ τόποι οὗτοι εἰρηνικὰ ἕως τὸν καιρὸν Ἀνδρονίκου βασιλέως τοῦ Ἑλεήμονος. Τότε ὑπῆγεν ὁ ἀρχιερεὺς Ἀθανάσιος τὸν πρὸς βασιλεῖα καὶ τὸν τότε παραισάρχην καὶ ὁ δὲ βασιλεὺς τὸν ἐξάρσε τὴν πανήγυριν τὴν γνημμένην εἰς τὸν Ζαμβρινὸν τόπον τὴν 8 τοῦ Ἰουνίου, καὶ μύλους δύο, ἀκόμη καὶ εἰς τὸν Βορμπλὸν τόπον διὰ ζευγάρια τρία, ὅπου ἔκτισε νὰν τοῦ τιμίου Προδρόμου, καὶ εἰς τὸν Σοχακὸν χωρίον μὲ τόπον διὰ ζευγάρια πέντε, μύλους δύο, καὶ ἐλαίας τ'. καὶ ἕτερον μετόχιον (1) εἰς Ἀσλοβίαν.

(t) Μετόχεις. Definitur a Byzantinis: *Cella monastica a majori monasterio dependens*. Portius: Μετόχι, *vicius*; Πυλὴ, *platea*; κλῆμα, *pagus*; ἀββατεῖα, *abbatiae*. Sumitur etiam *pro* quovis monasterio, ut apud Damascenum studium, Hom. 18. Prædium rusticum, seu *villa*, *metairie*, nunc autem ferme usurpatur.

ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ ΜΕΡΟΠΗΣ 1999

Κατά το έτος 1999 πραγματοποιήθηκαν στη θέση Αμπελιά της Μερόπης ερευνητικές και τοπογραφικές έρευνες σε περιορισμένη κλίμακα, λόγω του κατά πολύ μειωμένου ποσού της χρηματοδότησης. Οι ειδικές συνθήκες μέσα στις οποίες διεξάγονται οι έρευνες (ορεινή δασική παραμεθόριος περιοχή χωρίς εργατικό δυναμικό, απομακρυσμένη από κατοικημένες θέσεις και απρόσπητη σε οχήματα) επιβάλλουν κάθε χρόνο ανάλογη προεργασία, καθημερινή με-

κρυνση των υλικών που είχαν συσσωρευτεί από τη χειμερινή δράση του γειτονικού χειμάρρου και κατασκευάστηκε αναλημματικός προστατευτικός τοίχος κατά μήκος της αριστερής όχθης του. Στη συνέχεια η έρευνα επεκτάθηκε εξωτερικά και βόρεια του ελλειψοειδούς κτίσματος με αποτέλεσμα να αποκαλυφθεί πληρύτερα το τμήμα του δεύτερου καμπύλου θεμελίου που είχε εντοπισθεί το 1998 και να επιβεβαιωθεί ότι ανήκει σε άλλο κτίριο παρόμοιας κατασκευής, θεμε-

ταφορά προσωπικού από τα Ιωάννινα και πεζοπορία, με αποτέλεσμα μεγάλο μέρος της δαπάνης να αναλώνεται σε εργασίες προετοιμασίας και υποδομής ώστε να είναι πραγματοποιήσιμη μετά η κυρίως ανασκαφική έρευνα. Για τους λόγους αυτούς η ανασκαφή του 1999, ευτυχώς με ευνοϊκές καιρικές συνθήκες, περιορίστηκε τοπικά και χρονικά και πραγματοποιήθηκε μόνο στο χώρο της Αμπελιάς, στον οποίο έγιναν καθαρισμοί και διαμορφώσεις, ανασκαφική έρευνα και τοπογραφικές εργασίες.

Συγκεκριμένα, στον ανασκαφικό χώρο Β της Αμπελιάς συνεχίστηκε η έρευνα γύρω από το ελλειψοειδές κτίσμα που αποκαλύφθηκε περυσί. Αρχικά έγινε καθαρισμός και απομά-

λιωμένο όμως σε ψηλότερο επίπεδο λόγω της ανωφέρειας του εδάφους. Η αποκάλυψη του δεύτερου κτίσματος και οι ενδείξεις για την ύπαρξη άλλων όμοιων υποδηλώνουν ότι στο χώρο υπήρχε μία ακόμη οικιστική μονάδα της πρώιμης εποχής του σιδήρου, η οποία προστίθεται στους ήδη γνωστούς οικισμούς αυτής της εποχής που έχουν εντοπιστεί ή ανασκαφεί στην κοιλάδα του Γορμού και επιβεβαιώνουν τη σημασία που είχε η κοιλάδα ως χώρος διακίνησης και εγκατάστασης κατά τις αρχές της 1ης χιλιετίας π.Χ., στην εποχή των τελευταίων μετακινήσεων των ελληνικών φύλων.

Ηλίας Ανδρέου

ΠΟΥ Θ' ΑΚΟΥΣΤΟΥΝ;

Που θ' ακουστούν εφέτος Χριστουγεννιάτικα και Πρωτοχρονιάτικα κάλντα στο Πωγώνι; Που θ' ακουστούν παιδικές φωνές; Να τα πούμε, να τα πούμε; Μιά ανάμνηση βέβαια για τους μεγάλους και μία σκηνή αναπαράστασης στην τηλεόραση για τους νεώτερους. Δεν είναι δικό μας μόνο το θέμα της ερμηνείας και της μοναξιάς. Όλη η επαρχιακή Ελλάδα αντικρύζει την ίδια εικόνα. Μιά εικόνα χωρίς ήχο! Χωρίς παράδοση που έσπασε την βέργα και χάθηκαν οι κολιαντίνες. Που θακουστούν εφέτος στο Πωγώνι τα παιδιά να πούνε τα κάλαντα; Το ξαναρωτάμε μήπως το θυμίσουμε στα λίγα χωριά που έχουν ακόμη σχολεία και ο δάσκαλος μοιλάσει με λίγη παράδοση τα παιδιά και δώσει λίγη χαρά στους γερόντους και στις γιαγιάς! Θάταν μια σημαντική ειδήση να γράψουμε σε ποιά χωριά θακουστούν εφέτος κάλαντα. Περιμένουμε την ειδήση. Να τα πούμε; Μια ηχώ από μια γλυκεία ανάμνηση!

ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ... ΠΑΛΙΟΧΑΡΤΑ!

Όσοι ασχολούνται με την έρευνα, ιδίως της τοπικής ιστορίας και ψάχνουν να βρουν κάποιες πηγές για να θεμελιώσουν μία άποψη ή να απορρίψουν μία άλλη, καμιά φορά είναι τυχεροί και μπορεί να βρεθούν με κάτι... παλιόχαρτα στα χέρια, όπως συμπωματικά, που τους δίνουν απαντήσεις σε ερωτήματα γύρω από ένα θέμα που ερευνούν. Η έκπληξη τους είναι συχνά μεγάλη όταν διαπιστώνουν ότι "έπεσαν" πάνω σε αυτά τα χρήσιμα... παλιόχαρτα, λίγο πριν πάνε στον σκουπιδοτενεκέ και στη χωματερή. Όπως πάλι, από μία μικρή καθυστέρηση δεν πρόλαβαν την καταστροφή κάποιων άλλων. Γράφω αυτό το σημείωμα γιατί αυτά τα χρόνια που παράλληλα, αλλά και για τις ανάγκες της εφημερίδας συγκεντρώνω υλικό για την ιστορία, λαογραφία, παράδοση, φωτογραφίες, βιβλία σχέδια, για ζωή και δράση στο Πωγώνι, είχα και τις δύο αυτές εκδοχές μιάς έρευνας. Πολλά από αυτά τα παλιόχαρτα, συχνά, συμπατριώτες μας, όταν καθαρίζουν τα παλιά σπίτια τους ή τα ανακαινίζουν και τα εκσυγχρονίζουν, τα απορρίπτουν ως άχρηστα στα σκουπίδια. Αυτό συμβαίνει συχνά και δεν μπορεί κανείς να κατηγορήσει τους νοικοκυραίους. Όμως μπορεί μέσα σε αυτά τα σκουπίδια να υπάρχει και κάποιο παλιόχαρτο με μία χρήσιμη πληροφορία για την ιστορική και άλλη έρευνα του Πωγωνίου. Θάθελα λοιπόν με την ευχέρεια που μου δίνει αυτή η εφημερίδα και μία και ασχολούμαι με την έρευνα του Πωγωνίου, να κάνω μια έκκληση σε όλους τους συμπατριώτες μου. Κατ' αρχήν μη πετάτε αυτά τα παλιόχαρτα πριν τα κοιτάξετε καλά και διαπιστώσετε μήπως υπάρχει

κάτι χρήσιμο, κάποιο οικογενειακό κειμήλιο γραπτό. Όταν αποφασίσετε να τα πετάξετε βάλτε σε μία σακούλα ή ένα κιβώτιο και ειδοποιήστε με να βρώ τρόπο να τα πάρω ή δώστε τα σε κάποιον άλλον συμπατριώτη που γνωρίζετε ότι κάνει τέτοια έρευνα. Ενα παλιό κατάστιχο με λογαριασμούς, μία σχισμένη μισή φωτογραφία, ένα παλιό γράμμα από μακριά, ένα συμφωνητικό, ένα αγοραπωλητήριο, παλιά βιβλία, παλιές αποδείξεις, οικογενειακές δαπάνες, σχέδια, λογαριασμοί μαστών, μαθητικά τετράδια και βιβλία του σχολείου, παλιές εφημερίδες και έντυπα, μεμερολόγια, χειρόγραφες καταγραφές γεγονότων και άλλα, είναι μερικά από αυτά που μπορούν να δώσουν χρήσιμες πληροφορίες για την έρευνα του Πωγωνίου.

Κάνω λοιπόν αυτή την έκκληση στους συμπατριώτες μου που με διαβάζουν αλλά και σε όλους μπορούν καθ' οιονδήποτε τρόπο να τα πληροφορηθούν για να σωθούν κάποια παλιόχαρτα που να φέρουν από παλιά μία ξεχασμένη πληροφορία που θα βοηθήσει την έρευνα για το Πωγώνι μας.

Ελπίζω πως η έκκλησή μου θα πιάσει τόπο και θα είμουν προσωπικά ευτυχής αν κάποια παλιόχαρτα δώσουν κάποια πληροφορία που θα "δέσει" στις έρευνες και στα βιβλία μου αλλά και σε άλλους ερευνητές που πασχίζουν για την επαρχία μας.

Τέτοιες αναφορές σε πληροφορίες από παλιά ξεχασμένα και φθαρμένα χαρτιά έχουν καταγραφεί στις εκδόσεις της Πωγωνιάδας βιβλιοθήκης και πάντοτε αναφέρεται η προέλευση και η προσφορά.

Κων. Χρ. Κωστούλας

Παλιές ενθυμήσεις

Η ΠΕΡΙΣΤΕΡΟΤΡΥΠΑ

Ποιος από τους χωριανούς μας δεν έχει ακουστά για την περιστεροτρυπά, που είναι στο Κουτσόκρικο ή Λακκίς; Που αρχίζουν από το Δολό και τελειώνουν στο Χάνι Δελβινάκι. Είναι δε κατάφωτες από δένδρα δρυός. Εγώ σαν κυνηγός χαίρομαι να τις περπατώ 7-8 φορές το χρόνο, τόσο όμορφες είναι που δεν τις χορταίνω, σαν ορειβάτης πλέον όχι σαν κυνηγός. Γιατί τα κυνήγια τάφανε ή ρόδα. Από το 62 που βγήκαν έξω δεν άφησαν τίποτε ως και τις τοπίες σαν η λάλα. Το υψηλότερο σημείο είναι 1311 μ. και ονομάζεται Τσουκνίδα με πελώρια κρεμάσματα με γραβιές που δεν ωριμάζουν όπως στη Νεμερτσόκα. Η Περιστεροτρυπά που λέτε είναι σε μία λακκία στενή δίπλα από του Μητρούση έχει ανοίγμα ίσα με ένα αλάνι βάθος δε άνωστα. Το 1935 είχαν κατεβεί μέσα Ιταλοί. Μέσα στην τρύπα κάθονταν μόνιμως τριάντα περισσότερα. Υπάρχουν κι άλλες πολλές τρύπες στις λακκίες σε μικρό βάθος, εκεί θαχούν κρυμμένοι λίρες οι κλέφτες. Ας πούμε τώρα και μερικά παλιά για να γελάσουμε. Όταν ήταν Ταμίας της Εκκλησίας ο Θωμάς Παπατικός, επειδή ήταν τιμωρός τον έλεγαν και λούπη, επήγαγε ο Τόλης Τζάκος Επιτρόπος να του δώσει λεφτά για το λουκούμι και κρασί που κεγουσαν στο χορό, αυτός τότε που έλεγε από της γκαβής τ' αλευρι. Σ' ένα μνημόσυνο οι παλιοί μεθυσαν και πήραν τραγούδι προς θυμωμένους. Ο Μητρο Βενέτης είχε δική του οβίδα στο ποτό (Γορμό) δίπλα σαν ξερόλακκο και την έλεγαν η οβίδα του Βασιτή μέχρι σήμερα. Ο Νάσιος Κωτσάκης όταν κέρδιζε στο τάβλι το Ντίνο Τσουβάλι του έλεγε πειρακτικά, και σε Μεκχεμέ να πιάς πάλι εκεί θα να πιάς. Μεκχεμέ σημαίνει Αραβικό Δικαστήριο. Ο Ντίνο Τσουβάλης όταν τον κέρδιζε έλεγε, ερέγκλ-μερέγκλ συνάβο-σπανόκ. Ο υπαρχατέλης ο Τζάκος δε όταν έκλεβε τον Τσουβάλι στο τάβλι τον Αντώνη Μάρη του έλεγε, Γενναίο Γάλλο παραδίδεις. Και ο Λεων. Μακρυγιάννης όταν κέρδιζε ο Αντώνης Μάρης στο 66 το κρεμώσε το κονδύλι και άσπασε να σκωθεί ο Αντώνης τούσβηνε τις τριόρες. Σε μία φυλιά κατά τις προποσίες είχαν μεθύσει και έλεγαν εις υνέαν των Αγίων Επιτρόπων και άλλα πολλά που θα γράψουμε σε άλλο άρθρο της Φωνής.

Παντελής Αρμπυρός
Βήσσανη

Μετά δε τὸν θάνατον τοῦ μεγάλου Ιουστινιανοῦ ἐδασί-
λευσεν Ιουστίνος ὁ Κουρουπαλάκτος, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐβόλεν
εἰς τοῦτα τὰ μέρη καλὸν κυβερνήτην, εὐγῆκαν ἐκ τῆς
ἰταλίας εἰκοσι πέντε χιλιᾶδες ἔγθροι, καὶ κατεχάλασαν
τὴν περὶφῆμον Δρυιόπολιν, καὶ τὰ τεῖχη αὐτῆς κατε-
κρήνισαν διὰ τὴν αὐτὴν προτέραν ἀποστασίαν. Ἀλλ'
ὄντες ἀπὸ τὸ γένος τοῦ Λιβακτονίου τρεῖς ἄνδρες θαυμαστοί,
ὁ εἰς Ἀργυρὸς, καὶ ὁ ἕτερος Κολόρης, καὶ ὁ ἄλλος Χρυ-
σόδαλος, ἐσυμφώνησαν καὶ ἐξάβησαν ἐξουσιασταί, μοιρά-
σαντες τοὺς τόπους εἰς τρία μέρη· καὶ ὁ μὲν Ἀργυρὸς
ἔκτισε κάστρον ἐπὶ τῆς σπηλαίας εἰς τὸ ὄνομά του, ὀρίων
τὴν Γάρδην, τὴν Ζωϊλὴν, τὴν Χορμὴν, καὶ τὴν Πτωί-
πολιν· ὁ δὲ Κολόρης ἔκτισεν ἀντικατὰ τοῦ Ἀργυροῦ φρού-
ριον, ἐπάνω τοῦ κυρίου ὕδατος πλησίον τοῦ Δρυινοῦ
ποταμοῦ, ὀρίων τὸν καίμπον ἕως τὸ Ἀρίστιον, καὶ ἀνέθεν
ἕως τὸ μοναστήριον τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, Κοσμοδίκη-
λαγρόμενον. Ὁ δὲ Χρυσόδαλος ἔκτισε καὶ αὐτὸς φρούριον
εἰς τὴν ποδίαν τοῦ Πελάκου ὄρους, διὰ τὴν ἑξῆς τοῦς ἀδελ-
φοῦς του κοντά, καὶ νὰ βοηθῇ ἕνας τὸν ἄλλον· τοῦτο δὲ
ᾤριξε τὴν Σκαονίαν πόλιν καὶ τὸ Δελφιν καὶ ἕως τὸ Ζι-
χαρόν πρὸς τὸν ποταμοῦ.

Ταῦτα τελεώσασαντες ἔστειλαν εἰς τὸν βασιλέα Τιβέριον,
καὶ ἐπροσκύνησαν, δηλοῦντες καὶ τὸν ἀφαισιμὸν τῆς
Δρυιόπολεως. Οὕτως δὲ ἔχρη πόλιν, ὅτι εὐρίσκοντο εἰς

τόσσην εὐθείαν καὶ ἀνδρίαν τῆς πίστεως, καὶ μετακαλέ-
σας ἐκεῖ τὸν Ἀργυρὸν, τὸν ἔκαμε μεγάλαν χάριτα, καὶ
τὴν ἔδωκεν ὀρισμὸς νὰ κυβερνᾷ ὅλα τὰ μέρη ταῦτα εὐ-
σεβοφώνως· καὶ δικαίως, καὶ νὰ εὖλῃ εἰς τὸ δασαίνειν
κατ' ἔτος φλωρία χιλιᾶδες εἰκοσι, τὰ δὲ λοιπὰ νὰ φυλάτ-
τοι διὰ χρεῖαν τοῦ τόπου εἰς καὶρον πολέμου. Τὰ δὲ
εἰσδηλήματα τῆς Σκαονίας καὶ Δρυιόπολεως ἕως τὴν Πι-
τωίπολιν ἐγίνοντο χρυσῶν χιλιᾶδες ὀδηλοῦντα δύο.
Ἐκτίσθη δὲ ὁ Ἀργυρὸς εἰς τὸ κάστρον του νῦν τοῦ Πικτο-
κάστρου μετὰ βασιλικὸν χρυσοδούλιον καὶ χαρίσματα παρὰ
τοῦ αὐτοῦ Τιβέριου. ἔκτισε καὶ ἄλλον ναὸν τῆς ὑπερα-
γίας Θεοτόκου.

Ἐπείρασεν δὲ εἰρηνικά ἕως τὸν καίρον Κωνσταντῖνον
τοῦ Πωγωνιάτου, ἔτος 594' ἀπὸ δὲ Χριστοῦ χνέ. Οὗτος
ὁ βασιλεὺς, ἀκούσας, ὅτι εὐρίσκοντο διώδεκα σκῆται εἰς
τὸν πύκτον τοῦ Δρυινοῦ ὄρους, ἔστειλε καὶ ἔκτισε ναὸν
μεγάρων μὲν, ὅμως πολλὰ ὀρεῶν, εἰς τὴν ὑψηλὴν Πέτρην,
πλησίον τῶν ἀσκητῶν, καὶ διόρισε χαρίσματα πολλὰ
τούτου τοῦ ναοῦ, ὡς τὸν τόπον τῆς Γάρδης μετὰ τὴν Κλει-
σοῦραν τῆς Ζωϊλῆς καὶ τῆς Χορμῆς· ἐσέλωσε δὲ καὶ τὴν
πανήγυριν τὴν γνωμμένην εἰς τὸ Πέλαγον, καὶ τὴν με-
τέφειν εἰς τῆς Σκαονίας τὸ μέρος, καὶ τὴν ὀνόμασε
Πωγωνιανήν· εἰς ταύτην ἐονάετο πᾶν τοῦς ἀσκητῶν, καὶ
δήσκει ἕνα μῆνα.

Η ΒΗΣΣΑΝΗ ΓΙΟΡΤΑΣΕ ΤΟΝ ΠΟΛΙΟΥΧΟ ΤΗΣ

Τον πολιούχο τους Άγιο Νικόλαο γιόρτασαν οι Βησσανιώτες με λειτουργία αρτοκλασία και πάνδημη συμμετοχή. Από την γιορτή δεν απουσίασαν και οι Βησσανιώτες Αθηνών αφού έφθασαν με πούλμαν που διέθεσε η Αδελφότητα. Ακολούθησε δεξίωση όλων των παρευρεθέντων από τον Πολιτιστικό Σύλλο-

γο. Όλοι συνεισφέρουν στην ιδέα να κρατηθούν οι παραδόσεις. Είναι ευκαιρία να το ξαναγράψουμε. Το όνομα και η συνοχή των χωριών θα κρατηθούν από τις Αδελφότητες και τα Πολιτιστικά Σωματεία. Και η Βήσσανη με τέτοιες εκδηλώσεις το δείχνει. Και του χρόνου να αξιωθούν να το συνεχίσουν.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ ΑΓΡΟΤΕΣ

Από το Υπουργείο Γεωργίας εφαρμόζεται ένα Πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Νέους Αγρότες σύμφωνα με τον κανονισμό 950/97 και τον Νόμο 2520/97. Το πρόγραμμα αυτό παρακολουθείται και εφαρμόζεται από την Διεύθυνση Γεωργίας της Νομαρχίας Ιωαννίνων όπου μπορούν να απευθύνονται οι ενδιαφερόμενοι. Αναφέρονται σε δανειακές διευκολύνσεις προς τους Νέους Αγρότες και σε επενδύσεις στους τομείς: Κτηνοτροφία, Φυτική παραγωγή, Υδατοκαλλιέργειες, Αγροτουρισμός, Αγροβιοτεχνία, Παραδοσιακή βιοτεχνία, Λοιπές δράσεις και Τοπική ανάπτυξη. Από την επαρχία μας ήδη εκδηλώσαν ενδιαφέρον οι παρακάτω νέοι αγρότες που υπέβαλαν σχετικές αιτήσεις οι οποίες προωθούνται, μερικοί δέ πήραν και την ειδική επιδότηση που προβλέπεται:

Γιάννου Παν. Καλιρρόη	Κεφαλόβρυσσο
Μεντής Στεργ. Ιωάννης	Κεφαλόβρυσσο
Καναβός Αθ. Βασίλειος	Πωγωνιανή
Πότση Χρ. Μαρία	Βήσσανη
Τσίκος Θ. Βασίλειος	Βήσσανη
Ζαρκάδας Κ. Ιωάννης	Βήσσανη
Κούρος Νικ. Παναγιώτης	Δολό
Γραμμόζη Αθ. Παναγιώτα	Βασιλικό
Άρτας Σταυρ. Γεώργιος	Βασιλικό
Τώνη Βασ. Νικολέττα	Δελβινάκι
Τσούτσας Δημ. Αλέξιος	Δελβινάκι
Κολόκας Ζ. Παναγιώτης	Πωγωνίσκος
Κολόκα Ζ Αθανασία	Πωγωνίσκος
Σιούζος Δημ. Παναγιώτης	Άγιος Κοσμάς
Πότσης Κ. Σπυρίδωνας	Κάτω Μερόπη
Χαλκιάς Κυρ. Γρηγόριος	Ψηλόκαστρο
Παπαβασιλείου Δ. Δάφνη	Λάβδανη

Οι νέοι μας αγρότες δήλωσαν όλοι για απασχόληση στην κτηνοτροφία.

ΜΙΑ ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΣΤΗ ΣΥΝΟΔΕΙΑ ΤΟΥ ΚΛΙΝΤΟΝ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Κατά την επίσκεψη του πρόεδρου των ΗΠΑ κ. Κλίντον στην Αθήνα τον Νοέμβριο, στους ανθρώπους που αποτελούσαν την αποστολή ήταν και η Ελεν Σούκας, προσωπάρχης του Υπουργείου Εξωτερικών και στενή συνεργάτης της υπουργού Ολμπρά'ιτ. Η κ. Έλεν Σούκας, όπως είχαμε την ευκαιρία να ξαναγράψουμε, κατάγεται από το Αργυροχώρι της Επαρχίας μας. Η παρουσία της σε ανώτερα κλιμάκια της Αμερικανικής Κυβέρνησης αποτελεί μία κατάκτηση της ομογένειας και μία τιμή και καύχημα για το Πωγωνί μας.

ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ ΤΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Όπως φαίνεται ο ΟΤΕ αρχισε να αποσύρει την πρώτη κοινωνική προσφορά στα χωριά, που ήταν η Κοινοτική Τηλεφωνία, με την κατάργηση των Κοινοτικών τηλεφώνων. Μία υπηρεσία που κάποτε, με αγώνα και με κόστος που πλήρωναν οι αστικοί συνδρομητές, έφτασε την επικοινωνία, αυτό το ανθρώπινο αγαθό, μέχρι το τελευταίο χωριό, μέχρι

τον τελευταίο οικισμό. Ίσως σήμερα να άλλαξαν οι συνθήκες αλλά ας αφήνουν τουλάχιστον τα ακριτικά χωριά να κρατήσουν αυτήν την ανάμνηση μιάς εποχής που η Πολιτεία κατά προτεραιότητα έβαζε εκεί τα τηλέφωνα, δείγμα μιάς φροντίδας και προσοχής που τώρα ξεχάστηκε. Δεν θα σχολιάσουμε περισσότερο αυτή την απόφαση.

ΤΟ ΡΟΓΟΖΙ ΞΕΧΑΣΤΗΚΕ;

Προγράμματα για την Γεωργία εξαγγέλονται, για νέους αγρότες μιλάνε πολύ, για αναβάθμιση καλλιεργειών, για έργα διάφορα στο Γ. Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης κυκλοφορούν, κι όμως πουθενά δεν αναφέρεται το έργο του Ρογοζίου. Ένα έργο που μέχρι πριν από λίγα χρόνια ήταν η σημαία της γεωργικής ανάπτυξης του Πωγωνίου για 5000 στρέμματα που θα ποτίζονταν και προοδευτικές καλλιεργείες και μέθοδοι που θα εφαρμόζονταν.

Τί γίνεται λοιπόν με αυτό το έργο; Το ξέχα-

σαν ή τελείωσε και έγινε ο κήπος της ...Εδέμ και με οι Πωγωνήσιοι δεν το πήραμε μυρουδιά; Δεν το είδαμε και σε κανένα πίνακα διεκδικητικό ή σε προτάσεις του νέου Δήμου. Πάνω από δύο δεσκατομμύρια έφαγαν μέχρι τώρα το ανακάτεμα των χωμάτων, τα κανάλια που θα κουβαλούσαν νερό και ο αναστασιμός που θα έδινε τους μεγάλους κλήρους για αποδοτικές καλλιεργείες. Θα είμασταν ευτυχείς αν μπορούσαμε να μάθουμε τι έγινε και πού είναι το θέμα για να ενημερώσουμε τους συμπατριώτες μας.

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

Η Ομοσπονδία Αδελφοτήτων και Ενώσεων Επαρχίας Πωγωνίου που πραγματοποιήθηκε στις 21 Νοεμβρίου 1999 εξέλεξε επιτροπή η οποία θα ειδοποιήσει

τα μέλη Σωματεία της Ομοσπονδίας να παρευρεθούν στις 19 Δεκεμβρίου 1999 για την διεξαγωγή εκλογών για την ανάδειξη νέου Διοικητικού Συμβουλίου.

ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΤΕΛΕΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ... ΑΙΩΝΑ

- ➔ Δεν έχουν παράπονο από τον Οκτώβρη οι καθυστερημένοι παραθεριστές των χωριών μας. Ήταν πράγματι ένα παραδοσιακό μικρό καλοκαιράκι!
- ➔ Πάει, τελείωσε αυτός ο αιώνας ο 20ος και σε λίγο ξεκινάει ο 21ος, με πολλές ελπίδες και με μιά δόση αισιοδοξίας
- ➔ Για το Πωγωνί μας τι να ελπίζουμε; Να ελπίζουμε καλές μέρες, πρώτα για εκείνους που ζουν και μένουν εκεί, να καπνίσουν περισσότερα τζάκια αυτόν τον χειμώνα και να φτάνει ο Ταχυδρόμος...
- ➔ Με καλά νέα αλλά και ...καλούδια!
- ➔ Τί να θυμηθούμε από τον αιώνα που φεύγει;
- ➔ Πικρές εμπειρίες αλλά και γλυκές αναμνήσεις
- ➔ Πολέμους και θυσίες και στημένα Ηρώα με τα ονόματα προγόνων μας, για να θυμομαστε και το δικό μας χρέος και να τιμούμε τη μνήμη τους.
- ➔ Αλλά και την ευτυχία και χαρά από απελευθερώσεις, για όσους τις έζησαν και για εκείνους που άκουσαν τα μοιρολόγια σαν παραμύθι.
- ➔ Μιά από την μακρόχρονη δουλειά και μιά από την Γερμανοϊταλική κατοχή
- ➔ Οι Πωγωνήσιοι να μη ξεχνούμε και την μικρή κατοχή των 25 ημερών το 1940 από τους Ιταλούς
- ➔ Η μεγάλη όμως πορεία των Πωγωνήσιων αυτόν τον αιώνα, ήταν ο ξενιτεμός και η μετανάστευση.
- ➔ Αληθμονό και χάρωμαι θυμούμαι και λυπάμαι.
- ➔ Η ελεγεία του Πωγωνήσιου ταξιδεμού. Δοξαστικό και μοιρολόγι μαζί
- ➔ Και μέσα απ' αυτό η προσδοκία του καλύτερου, η ευδοκίμηση, η προκοπή των Πωγωνήσιων όπου κι' αν έφθασαν όποια πορεία κι' αν διάλεξαν.
- ➔ Κι εκεί είχαν πάντα αναμμένο το καντήλι στον Άγιο του χωριού, στην Παναγιά την Πωγωνήτισσα.
- ➔ Ας μείνει αυτό το καντήλι απ' όλους μας αναμμένο και έτσι ας μπούμε στον αιώνα που έρχεται, στην χιλιετία που αρχίζει, με ευχές για το Πωγωνί μας και υγεία σε όλους για καλανταμόματα.

K.X.K.

ΧΩΡΙΣ ...ΜΙΛΕΝΙΟΥΜ;

Μέχρι το γράψιμο της εφημερίδας μας δεν είδαμε καμιά ανακοίνωση ούτε ακούσαμε να ετοίμασε κάποιος Δήμος μας ή Κοινότητα γιορτή για τον εορτασμό της αλλαγής του αιώνα και της χιλιετίας. Μπορεί να γίνει κάτι ...καθυστερημένο. Αν μάθουμε θα το γράψουμε τον άλλον ...αιώνα!

Η ΠΟΤΟΠΟΙΙΑ - ΚΑΒΑ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥ ΚΑΣΤΟΥΛΑ

Παλαιολόγου 4-Ιωάννινα, Τηλ. 27.094
Για τις γιορτές, πανηγύρια και κάθε μέρα ποτά και κρασιά σε πλούσια συλλογή